EGUNEKUA

ZERTZENDU BARIK

Txaber eta Patxua, irakurle, aintziñako aldiko muxikar adizkide on bi ziran.

Txaber, "Erakatxo" auzunian bixi zan, "Pardil-Erreka" onduan, eta zijo onegaitik-edo, "Txabil-Pardilla" deituten eutsen geyenak, nik Txaber deituko dautsat baña.

Patxua, ostera, "Errekatxu" auzunekua zan, erreka txikitxu baten ondoko basetxetxuban bixi zana.

Txaber gixagaxua esateutsen gustija ziñistu biarreko gixon otzan mazalkote bat zan; Patxua ostera, ona bai, baña, Txaber baño azeritxubagua.

✤ ✤ ✤

Eurija jausi-ala zan egun baten, Patxua, solo-arorik be ezeguala-ta, bere adizkide Txaber'az barriketalditxu bat egiteko asmuz Erakatxo'ratu zan, eta Txaber, baserritar zintzuari jaokan eran, etartian abarka bata josita bestiari ordubantxe oratuteko eguala idoro eban.

Eta Patxua'k abarkai begiratuta zertzendu barik josten ebazala uartu ebanian, olantxe esan eutsan:

—Txaber, abarkak, zertzendubarik josten dozak?

—¿Zertzendutia, zer dok, ba, Patxua?—erantzun eutsan Txaber'ak.

—Narrubaren ertzau biribilduteko, aiztuaz musturrau ebagitia.

—¡Alantxerik dok ixan be Patxua; zorijonian etorri az!—esan eta narrubari neurtu-neurtu barik zati aunditxuba ebagi eutsan.

Eta Patxua'k Txaber'an abarka-narruba alperrik galdu zala ikusi ebanian, bere atzamar-erpintxubaz narrubaren beste ertza ixentaubaz, lenengo zertzendu eban zatija bardinduteko zala-ta, beste zati aunditxu bat ebagi erain eutsan.

Eta narrubaren aurre-aldiak zertzenduta ziranezkero, atze-aldiak be egin biar zirala-ta, Patxua'k bere atzamar-erpintxubaz barriro be esan eutsan:

—Oin, Txaber, orpo-lekubak be zertzendu egin biar juek, beraz egaltxubok biribilduteko aiztuorraz oneik egal-zorrotz bijok ebagi biar dozak.

Eta Txaber bakunak Patxua'k iñotsona amar bidar ontzat etsi ondoren, sarraztada bitan biribildu ebazan narru-orpuaren egal-zorrotzak.

—Oin, Txaber—epaitu eban azkenian Patxua'k—narru-egalok abarkeztenaz zulortu, ugel-arijak gertau eta abarkea josten asi intekek.

Eta Patxua geyaukobarik, Txaber abarka-josten itxita etxera juan zan.

✤ ✤ ✤

Eta Txaber'ak ekin eta ekin, berlalako baten josi eban bigarren abarkea. (Baña zelako abarkea! Txaber zalako gixon erriarentzat ezeze bost urteko mutiko batentzat be txigijegija zan abarkeak urten eutsan; lartxu zertzendurikuak. Eta au Txaber'ak abarkak oñetaratu ebazanarte ezeban ikusi. Lenengo oñetaratu ebana, Patxua beraganatu orduko josi ebana ixan zan; zertzendubarik josi ebana. Eta etxian euzan mantar gustijak oñean ebazala be orkatilletaraño sartzen yakan; bestia ostera, mantarbarik be oñerdira bez.

Eta au Txaber'ak ezin eban jasan; abarka bata orkatilletatik be gorantz ebala ta bestia oñerdira be eldu eziñik ikustiak su bixija emoten eutsan Txaber'ari, eta Patxua'ri añenak jaurtiteko eran zabalduten eban abo-zulotik keyak urtetan eutsan.

—¡A Patxo barrabaz-barrabaza!—didar egiten eban bere abarka zertzendubari begiratuta.

Eta abarka bijak oñetan ebazala Patxua'ganatuta bere aurka esanalak-esatia erabagi eban.

Bitartian baña emaztiaren deyak Marija'ganatu eban, eta onek maitakor-maitakor esan eutsan:

—Txaber, seme edo alaba barrijen bat laster ixango dogula uste dot.

Eta jayo biar ebana eskubetaratuteko Mari-Kontze'gañe bidaldu eban; andik ordu bat baño len alabatxu barri baten aita zan Txaber.

✤ ✤ ✤

Jayotza onen barri bere adizkide Patxua'ri emon-barik ezieukian geratu-ta, abarka-barrijak aldatuteko astibarik Errekatxuratuta Patxua'ri esan eutsan:

—Patxua, alabatxu polita jayo yakuk, ba.

—¿Polita, bai gero?—erantzun eutsan Patxua'k.

—¡Bai Patxua!; belarririk-belarriraňoko abotxu kopa-kopiaz (biribil-biribillaz) egunota bada ondo polita jayo be!—bayeztu eutsan barriro be Txaber'ak.

Eta ordu batzuk lenago amurru bixiz iruntsi biar ebala esaukian Patxua'z iñoz ezer ixan ezpa-eban lez adizkide-adizkide eginda geratu zan.

Eta Txaber'an alabea, zar-zarra zala be, ezagutu ebenak esaten euskubenez, abo utza ei zan; belarri-ertzetaraño eltzen ei ziran, ba, aren abo-irrikil bijak.

Alan da gusti be baña Txaber'an begijentzat abotxu biribil-biribilla eban. Gurasuentzat alaba itxusirik eztago.

URIBITARTE'TAR IBON.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA
Etxien-gain diru arrtu-emotia
INTXAURRAGA'tarr P.
Bilbao-Bailen, 3-2'g. 11.685 Urrutizk

ERRIJETATIK

GEIXO'TIK

EUZKEL IXENAK. — Larrinaga'tar Imanol'ak semetxu bat euki dau, baita Albizu'tar Emil'ak alabatxu bat Deun Nikola'ren txadona'n ugutzau dabez mutiltxuba Jon Ugutz eta bestia Josune euzkel ixenakaz Bitzubei zorijonak.

GOGO IÑARKUÑAK.—Irukoitztar'en lekaretxian gixonentzako ta Deun Nikola'ren txadonan gogo iñarkuñak egiten asi dira Euretara notin asko juaten dira baña gauza bat esan biar dogu. Uri onetan dagozan beste euzkeldunakaz zegatik noizian bein ez egin gogo iñarkunak euzkeraz? Orren arduria daukonak ia datorren urterako zeozer orretzaz egiten ba dau.

EUZKERAZ EGIN DAIGUN.—Euzko Etxia'ko bazkidiak beintzat euzkerea dakijenak obeto euzkeraz egingo ba' lebe ez orain jazoten dan lez edozetarako beti erderaz. Ez aiztu gure elia euzkerea dala.

E. L. B.

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

ZEANURI

Goiko-elexan darraye gixonezko'entzat gogo-iñarkunak. Ausune gustijetatik dabilta. Zarrenak dabiltzazanak ixango dira. Ozerin-jauregi'tar Benita Altzuaga'ko ta Larr[illegible]txea'tar Pantzezka Andoni Atxondoa. Sendi biyon artean 8 seme alaba ditubez lekaretxian.

ABERRIJAREN EGUNA.—Berbizkunde egunean Euzko-idazkaltza Buruba'k eraj du ta ixango da Sabin gure irakasle andijan omenez egiten diran janak Euzkadi'ko mendi yagijetan subak larunbata gabean iragarten antxiñako batzarre'ko leya egiten eben lez. Beraz, emen Gorbei mendi ospetsu-onetan mendigoxaleak egingo dabe suba. Pasko eguna, danok goguan euki bear dogu: Bilbo'ratuteko.

ERRAMATA. — Altzuaga'ko ausunian egin da urtero lez, Sanburu atxetakoa. Baña aurten, 500 laurtekoraño igon dabe, igaz erdie edo baño ez, oneik diruok bideak ipiten erangiten dabez. Altzuarrok. Ondo egiña.

NASKALDIJA.—Comillas'era yoan da Agirre'tar Eladi ikaslia. Muxika'tik etorrita emen ixanda Etxebarria'tar Bitor jauparija.

Castrillo de Valdelomar'ko irakasliak ondiño eztausku ezer argitaldu Euzkadi'n, ia orko ingurutako izparrak. Otxorik edo ikastola ingurutara yastendan. Zer edo zer mutil lo egon barik.

BASERRITAR BAT.

Dr. L. Zuriarrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.662. Donostia

SEGURA

GURUTZE DEUNARI OMENA.—Igande arratsaldeko elizkizun ondoren, beko gurutzean egiteko, aurrentzat otz zegola-ta eliz nagusian, irureun bat aurtxo bilduaz egin zan, Emakume Abertzale-Batza'k eratutako "Gurutze deunaren omenaldia". Mutillo'ko aurrik geienak eta Zerain'go batzuek ere bildu ziran emangoetara eta "Jesus Gurutzaltzatuari" otoiaren ondoren gurutzetxoak onetsi ta aurrai lepotik ipini zizkien. Gurutzea mun egiteko eman zitzaien eta ¡Kristo gure Errege! abestuaz ibildeuna egin da Iñaki deunaren ereserkiarekin bukatu zan. Onela ikastetxiotatik gurutzeak kendu arren biotz gañean eramango dute gure aurtxoak Josu gurutz iltzatuaren irudia. ¡Zorionak jai begiko au eratu eta lagundu duten guziei eta batez ere Ataun, Beasain, Lazkao eta Ormaiztegi'tik etorri ziran emakumeai, lagunak ezagutu eta alkar berotzeko egokiak dira onelako uneak eta!

ELIZAKOAK ARTUTA.—Artetxe'tar Isidor (Isidro) errementari ezaguna elizakoak artuta dago.

JAIOTZA.—Armaola'ko Zubizarreta'tar G'ren emazteak semea izan du. ¡Zorionak "Euskal-Erria" Izen onekin Zarauz'ko "Euzko Argitaldariak" Udaletxe eta Batzokietara zabaldu du idazti aundi eta apañ bat. ¡Zorionak berari!

OTARRA.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.º DONOSTIA

ELANTXOBE

Ia, ba, Katalin, amen nator ni poz-pozik idazten izparrangi onetara ijek-eta zeuk kendu deuztazun 'bildurra esanagaz: *Lauaxeta*'k iñoz eztaula iruntzi ondiño". Orregaitik, ba, Katalin urtendot nik neure abijatik zeuri eskerrak emoten deutzutaz biotz biotzetik ikaria kendu deustazulako.

ERBESTE'TAR BATERI. — ¡Txo! ¿ezara gomutaten zer esan zendun Lamedan Elantxobe'ko neska batzuri? "aldeanak" zirala: orduan burruka aundija euki genduan, eta ezkendun garbi ezer atara. baña oin diñotzut nik mutil ¿ze burutazunek emoutzun ordu atan guri baserritarrak deituteko? ¿Eztakixu gure Elantxobe maitia zer dan? Neuk esan-gotzut, aitu ondo.

Elantxobe ez 'da baserrija
Itxasondo'ko erri bat baño;
Tximistargiyak argituta
kale guztiak itxasoraño.

¿Zer deritxazu orreri galantori? esan eta esan zuk baña... jo ortik eta jo emetik azkenian be zu Elantxobe'rutz.

UDABARIJA.

卐 卐 卐

Neuk be baneukan aste onetan zer idatzi baña agintari jaunen esana bete gurarik gelditu naz ezertxu be idatzi barik.

Erriko gora berak izparringi onen beste alde baten juango dira, eta zuk "Udabarri" jarraitu "Lauaxeta" zintzuaren ixenian.

OGOÑOPE.

J. M. SANSINENEA
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 1-24-63
Enfermedades de los niños
Consulta de tres y media a seis, excepto los miércoles y sábados.

GALDAKANO'TIK

Gaur gogoratu yat neuri be EUZKADI geure izparringi onetara zegozertxu euskeraz idatzi biar dodala, eta agur dagitzuet euzkel idazle ta irakurle gustijoi, ta lenengoz "Lauaxeta" "Euzkel Atal,,'eko arteskari argijari. Utsik asko aurkituko dozubez nire idazkijetan baña asketsi.

GEXORIK.—Erri onetako euzkel idazle azkarra dan gexze adiskide zintzo "Algorri" gexorik naiko txarto aurkitzen da aspalditxuban ogeratuta. Arin osatutea opa dautsagu bijotez.

"EKIN".—Atzegiñez irakurten dogu asterako izparringi polit au. ¡Euzkelduna! irakurri "Ekin" gauza onurakorrak yakin gura badozu. Antxe aurkitukodozuz euzkotar onak yakin biar dituzan gauzak.

¡Abertzaleak! artu izparringi azkar ori. ¡Irakurle! lenbailen arpidetu izparringi orretara, biyar baño gaur obeto.

Geure bijotzetiko agur samur bat bere arteskari Kuiril yaunari.

EGURALDIJA. — Asko ondu dausku eguraldija aspaldijan. Baserritarrak abegi onagaz artzen dabe euren lur lanatarako. Ezagun da udabarrija urreratubaz datorrena.

GOIZALE.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º. - Tl. 12.929. - Donostia

ELGOIBAR

Datorren igandean arratsaldeko bost ta erdietan izango da itzaldi aberkoi bat Elgoibar'ko Euzko Batzokian Emakume, abertzale Batza'k eraldute.

Itz egingo du Donosti'ko Zipitria'tar Elbira, "Iza". Irakasle, ta idazle, azkarra dan onek, erakutziko digu Elgoibar'tarroi euskera ederrean, gure aberriaren zoriona nundik eta nola etorri litekean.

¡Elgoibar'tarra igandean guziok Batzokira!

ABERRI.

卐 卐 卐

Jauna'ren besoetan illda 69 urte zituala, Gabilondo'tar Maurizi "Ibartola" baserrikua. (G. B.).

Laguntzen diegu atsegabian sendikoeri.

卐 卐 卐

E. A. B'.k, antolatuta, igande arratsaldeko bostetan, Euzko Batzoki'ko aretuan, izango da bere biziko itzaldi aberkoia. Zipria'tar Elbire "Ira" euzkel idazle gartzuaren gain dago, euzkel idazliok oso ongi ezagutzen degu idasle lanetan oso argia dala, eta diote izlaria ere gaiñ-gañekua dala. Poz aundia daukagu ba berari entzuteko, eta ¡Emakumok! gustiok igande arratzaldian Batzoki'ra.

卐 卐 卐

Eibar'ko Arrillaga'tar Iñaki Mirena'ren ebakietxe "Kli[illegible]ka'n" ebakikintza "operasiua" egin dute, E. A. B.'ko baskide eta antzeslari bikaña dan Larreategi'tar Miren neskatilliari.

卐 卐 卐

Leipzig (Alemania'ko) ikusketa "feria"-ra jun da, Osoro'tar Nazari emengo Banco Gipuzkoano'ko zuzen daria. Ongi ibili.

Datorren igandian, Deun Mikel, txaidian, izango da arri-jasote polita. Jasotzallia izanik "Berazaluze" baserriko Azpitarte'tar Joseba. Arria izangó da iru arroakua, eta ordu erdian jaso biarko du jokua irabasteko 150'dar.

Gar aundia dago joku au ikusteko jolas zale onen artian.

AIXERIXA.

Recomendamos a todos los vascos el
:-BAR-: "PERICO" Restaurant
Esterlines, 12. — Donostia. — T., 15.417.

MUNDAKA'TIK

Erri onetako Euzko - Gastedi'ko atiak otsallan 28'garrenan zabaldu ziran.

Eta igandian antzerkixunakaz asi ziran. Lenago emen egin ixan dira orrelako gauzak, baña orain gogo aundijaguaz egiten dırala dirudi, Gastedija olako gauzetarako ondo imiñita dagolako-edo biarba.

Eta antzerkixunetarako barriz, emakumak lakorik ez; oneik autsak daukez antzerkixunetarako. ¡Mutillak barriz!... ¡Ee! kontuz ibilli naiten··· Enua ezer esaten, bestelan... or asiko jataz au ta ori ta bestia esaten, amamarik eztodala biar eta abar.

"Alma Vasca" antzeztu eben antzezlarijak ona emen:

Gondra'tar Pilare.
Bollegi'tar Miren Nekane.
Latxondo'tar Eskarne.
Malona'tar Aurken.
Amalloa'tar Eskarne.
Larrinaga'tar Martín.
Gondra'tar Gotzon.
Arano'tar Joseba.
Bilbao'tar Jon Imanol.
Arrieta'tar Mikel.

MENDIBETARREN LARRIJAK

Egileor'tar Joseba Mirena.
Gondra'tar Gontzon.
Arrieta'tar Mikel.
Bilbao'tar Jon Imanol.
Arano'tar Joseba.
Gondra'tar Endika.

Eta onei azpitik esaten, Etxeita'tar Joseba Imanol.

Ereslarijak be ixan ziran, eta ona emen euren ixenak,

Etxebarrieta'tar Karmele.
Etxebarrieta'tar Gotzone.
Egileor'tar Jone.
Egileor'tar Joseba.

Danok egon ziran ederto.

ITXASONDO. (1)

(1) Zure idazkija apur bat laburtu egin biar ixan dogu.

Hipólito Irigaray
Medicina general. Cáncer y Tumores
Radium y Rayos X.
Prim, 32. DONOSTIA. Tl., 13.783.

MAÑARI

BEDERATZIURRENAK. — Nekietako Ama'ren eta Joseba deunaren bederatziurrenak, barikuban asi ziran. Goiz-illuntzeetan egiten dira; ta elexkizun oneitara ainbat lagun erduten dira.

OROIMEN-JAYA.— "Kirikiño" zanaren oroimen jaya (J. L.) datorren illaren lenengoetan ospatuko da. Bilbo'ko Euzkeltzale-Bazkuna'kuak eta Durango'ko jeltzaliak, jai-au gertetan zintzo diardue. Oneik, igazitako urtian be, jai ederra atondu eben; ta, uste danez, aurten be ederra gertauko be

JUAN-ETORRI.—Gazteiz'era juan zan Ibarra'tar Errupin, gure txaunburu agurgarrija.

—Bilbao'ra juan ziran Bizkarra'tar Bingen eta Urizar'tar Zenon.

—Bilbo'n aldi luze bat igarota ,aste-ontan etxeratu da Usaola'tar Martiñe.

—Galdakano'tik etorri zan Belakortu'tar Palgide.

—Santurtze'ra juan zan Gorospe'tar Urtsule.

—Barikuba etorri zan Madrid'tik Otuoste'tar Kepa, gudari-mutilla.

EZTIJA.—Basetxietan, eztija ataraten asi dira. Igazitako urtian baño geyago dagola diñue. Libria, amairu txakurrian saltzen da. Orain, azkaririk gozoena, ogi ganeko ezti ziriña; umien'zat b'tez-be.

GEXUAK. — Bizkarra'tar Nikola (Askondo'ko Mikolas) bere gexuan oberantz andija eginda, etxetik urtetan, aste-ontan asi da. Poztzen gara.

DURANGO'RA.—Igandian, Durango'n egin zan Jel aldezko mitiñera ,emetik be lagun pillotxu bat juan gintzazan. Lazkano anderañuak eta Monzon jaunak egin ebezan itzaldi ederrak pozez entzun genduzan; eta txalorik asko jo be bai.

Ta Monzon jaunak itz egiten iñardubala, B. B. B.'kuak, Arana eta Goiri'tar Koldobika jaun agurgarrija buru ebela antzokiratu ziran. Eta jaun oneik be, bertako jentiak atsegiñez ikusita, errime txalotubak ixan ziran.

ELEIZKIZUNAK.— Datorren astian, egubenian asita, emeko elexan, iru egunian elexkizun ederrak ixango doguz. Berbaldijak, Larra'ko Karmeldar batek egingo dituz. Entzun biarko dautsaguz.

MAÑARIKO.

J. GOIKOETXEA
Médico-DENTISTA
MAYOR, 2. -- DONOSTIA

ERREDERI'TIK

ABERTZALEAK ETA EUZKERA — Tamalgarria da benetan abertzale askokin gertatzea dana, bada euzkeraz baño erderaz mintzatzeko erraztasun geyago, dutelako, gure euzkera maitia alde batera utzia gasteleraz mintzatzen dira.

Ez da oartutzen ondo zer gaik aundia egiten duan abertzaleak orrekin, bada oldoztuko balute, ez genuke ezer esan bearrik izango. Sarritan entzun izan det abertzaleen artean ("Cataluña nos da ejemplo") eta ¿zergatik ez Catalunyak ikasbidia ematen ba-digu berari jarraitu?

Abertzale guziak euzkeraz mintzatu bear degu leku guzitan eta orduan "cuclillua"-kin ez degu eztabaidik izango.

ABERRIAREN EGUNA.—Urreratzen dijua egun pozgarri au, eta egunetik egunera gogo geyago dago erri onetan, Bilbo'ra juateko.

Bederatzi laurleko ditunik ez da Errenderin geratuko egun aundi ortan, eta ementik dijuazten E. A.-B.'ko andereñoakin juatiatik uste det ez ditunak ere aterako ditula egunero lan egin biarko badu ere.

BIRIATU.

EA

Igaro dan astian irakurri neban Sorne zeure idazkija eta atsegin ixan yatan bertan esaten zendubana; noizik beñian idatzi egin biar gendukela ta abar. Ondo zagoz ortxe, ta orrixaitik emen juatzu nire idazkitxubau.

Ara Sorne; gu gariala ta zeu ezariala, ementxe gabiz barubak galdu biarrian.

Batzuk or goiko kaleko emakumak dirala diñue; bestaizuk oskiñak egiten diran etxeko neskatilla politenak.

Baña Peru dala nai Marija ixan, nik ondo polito deritxot idazten dozunari bai, ta orkonpon.

Entzun dodanez erri onetan laster ixango dogu jai ederren bat, Euzko-Langillen aldeko jaya. Dana dala, olako izparrak atsegingarrijak dira-ta, geu be asko poztu gaituz izparronek.

Igazi dan igande gabian "Artibai" eta "Ogoñope" izlari bikañak emen ixan genduzan, eta bijak egin euskubezan berbaldijak, ta ederto egin be.

Ogoñop'k amaikatxu barre erain euskun. Pozik egon gintzazan eurai entzuten.

ELIXABETE.

MARTIKORENA
Bekiyeta'ko gaixoen zendagillea
Garibay, 13 bis, 2.º. DONOSTIA.

ZARAGOZA'TIK

EUZKO IKASLE BATZA.—Otzaillaren 19'an dei baten ondoren euzkal ikasle gogatsu batzuek Euzko Ikasle Batza eratzeko asmoakin bildu ziran.

Batzordeak bere lanatzaz itz-egin ondoren esan zuen jaurlariak (gobernadorea) oniritzi zuela arautegia (erreglamentua).

Ondorean jaun anek izendatu ziran bazkintz asterkaritzarako.

Lendakari, Urkaregi'tar Gergori.
Lendakari ordezko, Etxeberria'tar Josu.
Idazlari, Garzia'tar Kepa.
Idazlari ordezko, Etxabe'tar Josu.
Idaztegi-zai, Estornes Lasa'tar Maren.
Txindi-zai, Gelbenzu'tar Joseba.

Batzarkidiak: Arrilla'tar Josu, López Zubiría'tar Kerman, Sánchez'tar Joseba Andoni, Estornes Lasa'tar Joseba, Uriarte'tar Juli, Unanue'tar Gillelma, Dorronsoro'tar Jon.

Gero agintz bat aukeratu zan zabalkundia egiteko orrekin: Oñatibia'tar Jon, Reparaz'tar Erramun, Arrilla'tar Josu, Martínez Inda'tar Balasi, Lakoizketa'tar Pirmin, Garzía'tar Kepa.

Batzak gogo aundiarekin bere lana asi du; ogei ta bost ikaslekiko bi euzkera ikastaro asiaz.

Oizaz gañera euzkal abesbatza bat egin degu eta idaztegi polit bat bat eratzen ari gera; jakiña onetarako emaitzak artu ditugu eta gelagoen itxaropenarekin gaude.

Dembora gutxi barrurako, gure elkarteak itzaldiak eta beste gauz garrantzitsuak gertutzen ari da.

Gure elkarte berri onek agur dagie euzkotar eta Euzkalerri'ko bazkun guzian eta euzkel jakintza ta Euzko Ikastol Nagusi aldezteko ben-benetan eskeintzen da.

Elósegui - Arriola
Huesos, Articulaciones, Deformidades
Prim, 27, segundo. DONOSTIA

AZPEITI

IRAKURLEAI.— Astearteko izparringian irakurriko zendutenez datorren igandérako euzko--langillien itzaldia iragartzen zan. Itzaldi ori igesitako igandez eman zan erdel-zakian adierazo degun bezela ta guk ere idazki ura aurreko iganderako argitaltzeko eran biali genduan baña nola leku gutxi ematen dioten Euzkel Atala'ri orregatik berandu azaldu zan. Oar au auzo errietako langilleari dagiogu igandean itzaldia izango dan ustean egon ez ditezen.

ITZALDI ABERKOYAK. — Aurreko idazkian iragarri genduan bezela datorren igandean ill onen 13'an arratsaldeko txadonkizun ostean itzaldi aberkoyak izango ditugu "Euzkeltzaleak"-en areto zabalian. Itzlariak Barrena'tar Poluikarpa ta erritar andereño bat izango dira. Emakume ta gizonezko abertzaleak etorri Barrena jauna G. B. B. lendakaria ta err.tar andereñoak esango dizkitzuten egi-aberkoyaz zuen gogo-biotzak asetzera.

DEIA. — Euzko-Langille-Alkartasuneko bazkideai ta bazkun orretan izena eman nai dutenai datorren larunbatian arratsaldeko sei ta erditan "Euzkeltzaleak"-en biltokian eukiko duten Batzar orokorrera dei dagiogu.

ABESTIAK IKASTEN.—U. B. B. lendakari ta jelkide adoretsua dau Goenaga'tar Modesta'k mutikotxuai euzko-abestiyak erakusteko lan-aberkoya bere gain artu du. Astelena ta ostegunea izaten dira Batzokian erakusketa oyek ta berrogei tamar bat mutikotxu, amalau urtetik berakoak biltzen dira bertara. Ta abestiyagaz diardugun ezkero Euzko-Etxea'ko Artezkari Batza'ri oar bat dagiogu.

Egokia ez ote litzake mutikotxuai bezela gañerako bazkideai ere abesti aberkoyak erakustea.

Dei berbera egiten diogu Emakume Abertzale Batzakoai.

Zergatik dei au esango du bat edo batek Zergatik? Ez emakume ta ez gizonezko ez zar eta ez gaztiak ez dakiskitelako jakitera biartuta dauden abesti aberkoyak.

Entzungo ote diote abertzalietan azkenengoa dan onen deia'ri.

EMAKUME ABERTZALEAI.—Lerro onen bidez adierazo biar dizutet Euzko-Etxea'ko ikurrin ta leyo-oyaletako irikita dagon arpiderako zerbait eman nai dezutenak Euzko-Etxian ta Lete'tar Joseba'k artzen dutela txindia.

AZKOITIAR ABERTZALIAK. — Entzun degunez Joseba deunaren egunerako "Garbiñe" antzerkia gertatzen ari omen dira azkoitiar abertzaleak. Urrengo idazkian emango ditugu gañerako zertzeladak baldin egun orretarako gertatzen ba-dute Elizegi'tar Katariñe'n antzerki eder ori.

KIROL.

"LA GRANJA" ATXIKORIA
Txastau eta ikusiko dozube akeitik goxuena egiten dabela. Paketetxubetan gauza politak idoroko duzubez.
"LA GRANJA" Atxikoria - utsa akeitagaz bardin nastau ezkero akeitik gosoena egiten da, kirijorik eztau artegatuten ezta urdaillik be. **"LA GRANJA"** onena dalako, eskatu egixube beti.

LEGAZPI

URTZELAI'TAR JULENE'N ITZALDIYA. — Ezkendun alperrik iragarri, emakumea itza ta txinpartea izango zirala Legazpia'n igaziko igandean.

Emakumea eurrez itzaldiratu zan; Ormaiztegi'tik, Urretxu ta Zumarraga'tik eta Brinkola'tik euzko-alaba askoak etorri zitzaizkigun, ba. Legazpi'n bertokoak zer esanik ez.

Zumarraga ta Urretxu'ko emakumeak ordezkari bana bidaldu ziguten. Eskarrik asko.

Itzaldiya 6 1/2'tan iragarri bezela.

Ikastola'k (emen eman gendun ba itzaldiya, "Bikuña"-aretoa txikitxoa dalako) bete-bete eginda aurkitzen ziran-arren ostea (gendea) etorri ta etorri zetorren. Eta eztakit nik nun demontre sartzeko asmoz, baña, danak ikastola'rantz zijoazen... bikin bat-eginda egon bear izanda ere...

Eta 6 1/2'k jo zuten, eta Julen'en astarrenik ere ez. Eta danak galdezka: etorri al-dek? Etorri al dek?

Bai oraintxen omen-zetorrek. ¡Zer onek, orrek eta arrek! Gaur ezpaldin ba'datorrek ire bizkarra beroa jungo dek.

Mutillak, noan emendik atez (kanpora) ba'da ezpa'da ere.

Sei ta erdiyak eta bostetan iritxi zitzaigun izparra "Atxondo" idazkidea ta lagunakandik, berealaxe zetorrela euren atzetik belbil baten.

Ba'datorr, Ba'datorr... Emen degu. Kaxo Julene? Ondo? Ondo ta zeu?

Eta olantxe alantxe, batari estuba luzatuz, eta besteari agur egiñaz ikastola'ra guaz.

Emen daukozu zure aurkezpenlariya. Etxeberria'tar Errupin deritzayo. Elurtxuri ta Olari bezela ere ezagutzen degu.

Aurrera··· ikastola barrena itz-tokira guaz.

Notintza (gendetza bezela) adi-adi dago ta zer entzungo.

Gure Errupin mutil gastetxo begiko au ikusita "aitarenak" dagiz...

Ix... o.

Arrebak, anayak: Azkenengo orduan esan didate, orain itz-egindo dizuten Urtzelai'tar Julene andereño onen aurkezpena egiteko. Eta oro (dana) Euzkadi-aldez izango dala-ta, emen natorkizute bildurrez ikara zuen aurrera.

(Ederki baño ederki azaldu zitzekun, Errupin adizkidea. Laister degu emen ere izlari, bikañetakoa ala ere).

Errupin'i jo zitzaizkon txaloen otsa ixildu zanean, Azkoiti'ko emakume izlariya jaiki zan, eta berriron berri esku-berotzea izan zan.

Azkoiti'ko emakume abertzalien agurra zekarkigun lendabiziko itzetan.

Ondarrabi'ko ekandu ta oitura zarrak gomutarazi zizikigun gero, gomuta oyen bidez itzaren itzak egiteko.

Arana-Goiri'tar Sabin irakaslea'ren itz oroigarri batzuk ere gogorazi zizikigun, txukunki ta maiteki alan ere, nik esan ezin nezaken eran esan ere.

Gero emakumea'ri itz-egin ziyon esanaz, euzko-ekandu ta oiturak galdu eztitezen alegiñak egin bear dituztela. Esaterako: dantza lizon (Guk emen ezagutzen ditugun atzerri-dantza bezela) nastezale, erderazale ta abar ez izateko. Eta "iñoiz iñor ba'letorkigu atzerrizale izan bear degula-ta esaten, zutin-zutiñik, tente-tente ipiñita onela erantzun bear diogu: ni euzko-emakumea naiz."

"Emakumea su-ondorako egiña da—dasaigute or batzuk—eta ez du erriketan (politikan) zeregiñik.

Eta egiya da, bai aizpa maiteak, egi-egiya; gu su-ondorako egin ginduzela Jaun-Goikua'k. Baña... ikastoletatik gurutzeak kendu, eta gura-gureak diran umetxoen biyotzetatik Jaun-Goikua ateratzia ezer gutxi iritxita, umetxoen biyotzak berak lapurtu nai dizkiguten garai oetan Jaun-Goikua eta Lagi-Zarra-aldez lan-egitea erriketea ba'da, betor erriketea.

Eta onelaxe jarraitu ziyon orduberdi osatutxoan, onetara amaitzeko:

Emakumeak: gure Aberriya Euzkadi da. eta Euzkadi zorigaiztoko agertzen zaigu. Betiko galdu eztezagun, bada, jabon (zaindu) egin bear degu.

Emakumeak: Ama Euzkadi galdu nai ezpa'degu lan-egin bear degu bere aldez. España'k orain dala eun urte inguru ezarri zizkon estun-astunak (kate astunak) mallaka-mallaka ausi arteraño, eta euzkoak. len bezela, Euzkadi'ko giltza oroak (danak) artu arteraño.

Ama bat maitatzen degun bezelaxe [...]rriya maitatu bear degu, ba. Eta [...] saidazute emakumeak. Ama eztegula [...] ederra dalako, aberatza dalako ondo [...] ten dalakó, gastea edo zarra dalako, baizik, geure-geurea dalako.

Itzaldi bikaña izan zan, eta oso [...] entzuliantzat; orrexegaitik tartezko[...] ko txalotsak, amayako txaloak eta [...] -azkenengo "gora" bulartsubak.

Euzko-Abenda'ren ereserkiya abestu[...] bukaeran.

ATZERA-AURRERA.—Iturbe'tar [...] Legazpi-Buru-Batzar'eko idazkariya [...] drid eta Valencia aldetik egun batzuk [...] ondorean, etxeratu da, Jel'pian ezer [...] na: dutenentzat, otsein.

ZAR-ZAL[...]

Doctor. V. Loi[...]
OCULISTA
Avenida, 23, 2.º. -- DONOSTI[...]

UDABARRIJ[...]

Bein epalla'ra sartu ezkero
Laster da udabarrija,
Gure aurreko zarren esatez
Epalla'n ogetabija.
Urtiak dauzan lau zatijetan
Alaya baxen alaya;
Zugatzak orriz jazten dauzana
Lora-usaintzuz zelaya:
Ta azkatasunen itxaropenez
Euzkadi maitagarrija.

卐 卐 卐

Zuri-gorrizka margodun pitxi[...]
Mendijak dituz apaintzen,
Negute baltzak il euzan lorak
Barriro dauskuz berbizten.
Eta muturik ziran txorijak
Zugatzik-zugatz abesten;
Mitxeletea lorara eta
Lugiña soloratuten,
Eta neskatil lili-zalia
Zelaira lorak batuten.

卐 卐 卐

Udabarrija alaitsuba da;
Alaitsuba ta pozkorra,
Ta txorijak be alai dagitse
Etorrerako agurra.
Zugatz-ganetik "kuku ta kuku"
Imingo dau Kukutzarra;
Onen oyubak dardaganian
Ikaratuta Txindorra,
Aren umiak azi biarrak
Damotselako bildurra.

卐 卐 卐

Txindorra bere etxe-inguruba[...]
Urte gustijan lanian,
Kukuba barriz urtian bein ta
Berian udabarrijan.
Txindor gaxua larri oten da
Kukuba datorrenian;
Ondo daki, ba, maltzurtzar arek
Gitxien uste daunian,
Badazpadako arrautzaren bat
Sartukotzena azpijan.

EIZTA[...]

Incidente estudiantil

En medio de un gran esc[...]dalo, hubo de suspende[...] anoche una conferencia e[...] instituto de segunda enseña[...]

Ayer por la noche dió comienzo e[...] paraninfo del Instituto de segunda e[...]ñanza una conferencia estudiantil, or[...]zada por la Agrupación Profesional [...]cantil, entidad afecta a la F. U. E., [...] parece. Al comenzar el acto se inició [...]bién un escándalo, pues un gran núme[...] estudiantes que habían acudido al pa[...]fo interrumpieron constantemente al [...]dor, con tal insistencia, que la confer[...] hubo de darse por terminada a poco de[...] principio. El escándalo fué grande, te[...]dose que entre los estudiantes católi[...] los que pertenecen a aquella agrupació[...] garan a las manos. Como la confer[...] había sido autorizada por la autorid[...] la Escuela de Altos Estudios Mercantil[...] director del Instituto no pudo inter[...] así como tampoco los demás profesore[...] claustro del mismo.

Hicieron acto de presencia en el Ins[...] algunos agentes de la autoridad, a fi[...] evitar que las cosas pasaran a mayores[...] local quedó desalojado, formándose los[...] siguientes grupos de estudiantes en la[...] mediaciones de aquel centro docente. [...] ello se restableció la calma.

En relación con este suceso recibimo[...] carta firmada por "Los estudiantes [...] Escuela de Comercio", que dice así:

"La mayoría de los estudiantes de la [...]cuela de Altos Estudios Mercantiles de [...]bao, profundamente doloridos ante la [...]ducta observada por la autoridad de [...] centro docente por haber concedido au[...]zación a la Agrupación Profesional M[...]cantil para la celebración de una con[...]cia en el Paraninfo, negando además a [...] otras dos Agrupaciones de estudiantes [...] en dicha escuela tienen mayoría; cedi[...] por otra parte a dicha Agrupación Pr[...]sional Mercantil un local dentro de la [...]cuela parra sus reuniones, y a las otras [...]nada, no tienen otro remedio sino leva[...] la voz para protestar enérgicamente [...]tra esa falta de respeto a los intereses[...] la mayoría de los estudiantes, y contra[...] inicua desigualdad que con su negativa[...] llegado a producir.

Por todo lo cual, y velando por nue[...] intereses profesionales, protestamos [...] dicha autoridad académica y ante quien[...]rresponda, pues obrando de aquella for[...] no se favorece en nada a la justicia [...] la cultura, que toda autoridad acadé[...] debe respetar y fomentar."

Los estudiantes católicos nos comu[...] que antes de ocurrir los incidentes ha[...] dentro del recinto del Instituto alg[...] agentes policiacos, y que incluso tra[...] de detener a algún estudiante. Protes[...] contra este hecho, que consideran una [...]tromisión en las facultades de las au[...]dades en materia de enseñanza.

Academia de Corte
Si queréis aprender el corte pronto [...]bien, en la Academia de María L[...] de Uriarte. Cursos especiales para mo[...]tas, de siete a diez
SOMBRERERIA, 12, CUARTO.